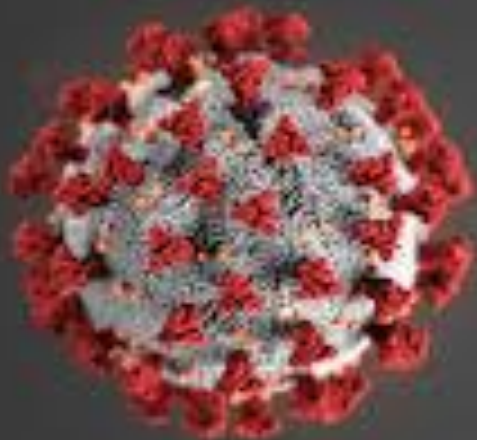

Szenvedélyünk a piackutatás

A koronavírus hatása a budapesti vállalkozásokra

Szegmenselemzés – MŰVÉSZET, SZÓRAKOZTATÁS, KULTÚRA, SPORT, SZABADIDŐ

Piackutatási riport a BKIK részére
2020 április

Legfontosabb megállapítások	3
Részletes eredmények	
A kutatás adatai, a szegmens összetétele	8
A vállalkozások jelenlegi helyzete, válságreakciók	10
A közeljövő a vállalkozások szemével	15
Elvárt intézkedések, igényelt támogatás	18

Legfontosabb megállapítások

Legfontosabb megállapítások #1

A minta összetétele

- A riport 199 a művészet, szórakoztatás, kultúra, sport, szabadidő területén működő vállalkozás összesített válaszait mutatja be.
- A válaszadó vállalkozások majdnem mindegyike (91%) **mikrovállalkozás**, és ezen belül is háromnegyedük csak 1-2 fős.

Az ágazatban működő vállalkozások jelenlegi helyzete

- A művészet, sport területén működő cégek **nagyon súlyos károsultjai** a járványnak. Egyharmaduknak szinte visszafordíthatatlan károkat okozott, és összességében a döntő többség (85%) súlyos károkról számolt be.
- Mivel a járvány lassítása érdekében a csoportosulások, a nagyobb létszámú események teljesen betiltásra kerültek, így a szolgáltatás iránti kereslet lecsökkent. A belföldi kereslet csökkenés a vállalkozások 83%-át érintette, de negyedüket a külföldi kereslet csökkenése is sújtotta.
- A vállalkozások 88%-a kénytelen volt megszorító intézkedéseket hozni. A vállalkozások **közel fele bezárt, felfüggesztette** működését, **egyharmaduk pedig a fizetési kötelezettségeinek nem eleget. Minden ötödök vállalkozó létszám, munkaidő, munkarend változtatásról** számolt be.
- A szórakoztatás területén működő cégeknek **nagyon komolyak a pénzügyi nehézségei**, már minden negyediknek elfogytak a tartalékai, és csak szintén minden negyedik rendelkezik három hónapra, vagy annál hosszabb időre elegendő tartalékkal. Számláikat harmaduk nem fizette ki, és ez elsősorban az adóterheket érinti.

Várakozások

- Az elkövetkezendő három hónap várható forgalma tekintetében **optimista becsléssel 67%-os, pesszimista becsléssel 91%-os forgalom csökkenést** jósolnak a szórakoztató ágazatban működő vállalkozások.
- A munkaidő, munkabér csökkentést illetően úgy érzik **jó esetben a dolgozóik harmadának, rossz esetben több mint a felének csökkenteni** kell a munkaidejét, munkabérét.
- Az elbocsátásokat tekintve **rossz esetben közel minden második, míg jó esetben kevesebb, mint minden ötödik** munkavállalót kell elbocsátaniuk.
- A válságidőszakot **jó esetben még további 4, rossz esetben pedig 8 hónapra** jósolják.

Igényelt támogatások

- A szórakoztatás területén működő vállalkozások közel kétharmada **az állam támogatásával tudja tovább finanszírozni a vállalkozását** az elkövetkezendő 3 hónapban.
- Ebben az ágazatban is elsősorban az **anyagi segítségeket** tartják hasznosnak.
- Spontán legtöbbször **pénzügyi támogatást, bérkompenzációt** igényelnek az államtól.
- de emellett **járulék- és adó fizetési könnyítéseket** (is) elvárnak,
- illetve **a támogatottak körének** (egyéni vállalkozók, kivások, más TEAOR szám alatt működők) kiterjesztését.
- Így a vizsgált intézkedések közül is azokat tartották a leghasznosabbnak, melyek pénzügyi terheiket könnyítik, azaz **az adókedvezményeket, illetve a vissza nem térítendő támogatást.**

Igényelt támogatások

A **Nemzeti Válságkezelő Központ** felállítását a szórakoztatás területén működő vállalkozások **döntő többsége (76%)** jó ötletnek tartja.

A BKIK 6 pontos javaslatcsomagjából a leghasznosabbnak (45%) **a SZÉP kártyán keresztül adható adómentes jövedelem bizonyult**, és ennek igénybevételére voltak a legtöbben **(33%) nyitottak is**.

A **generáció váltást segítő** javaslatot a válaszadók **több mint harmada hasznosnak tartja** a gazdaság egészére nézve, és **több mint negyedük számára (29%) vonzó is**.

A **követeléskezelést** a gazdaság egészére nézve még **39% hasznosnak ítéli**, de magában a szórakoztató ágazatban **már kevesebbeknek (21%) vonzó**.

Az **eszközfelvásárlási javaslatot** már a gazdaság egészére nézve is **kevesebben (27%) tartották hasznosnak**, saját részükről pedig még **kisebb érdeklődés mutatkozott (13%)**.

A gazdaság egészét és a saját ágazatukat tekintve is **azt tartották a legkevésbé hasznosnak és legkevésbé vonzónak**, hogy **tőkeinjekcióért cserébe az állam kisebbségi tulajdonossá váljon egy cégben**: csak **14%** tartotta hasznosnak illetve nagyon hasznosnak, és igénybevételére is csak **15%** mutatott valamilyen szintű nyitottságot.

Részletes eredmények

***A kutatás adatai, a szegmens
összetétele***

Az adatfelvétel módja

Online kitöltések

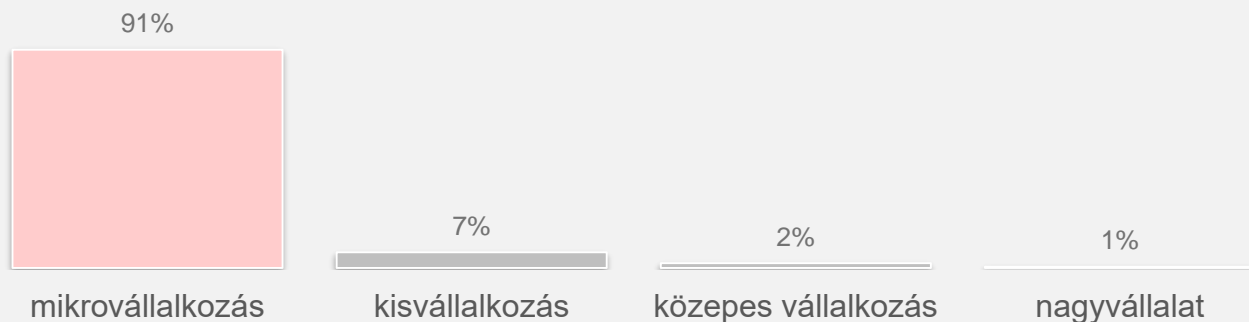

Telefonos interjúk

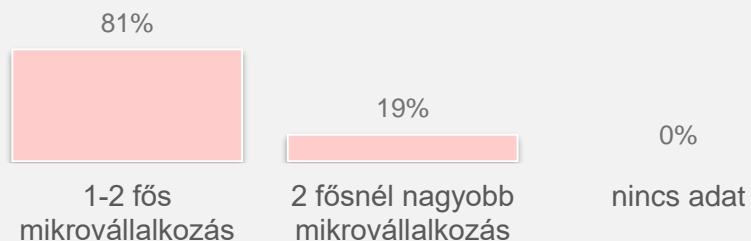

ÖSSZESEN
199
VÁLASZ

Cégméret szerinti megoszlás

A mikrovállalkozásokon belül

Részletes eredmények

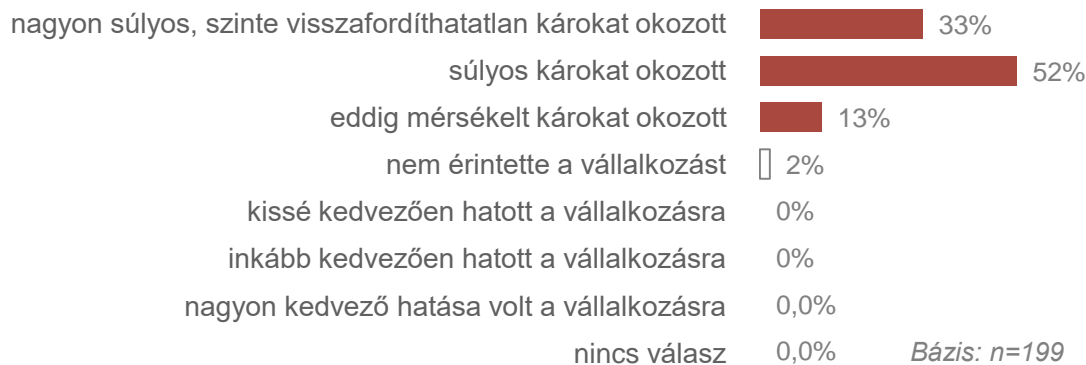
***A vállalkozások jelenlegi helyzete,
válságreakciók***

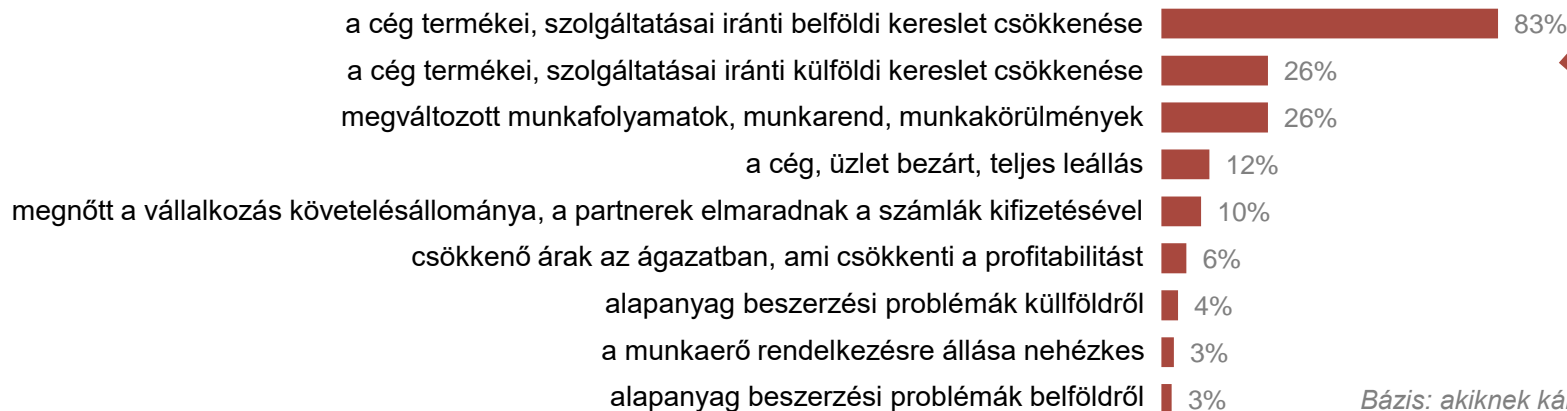
A koronavírus hatása a művészet, sport, kultúra, szórakozás ágazatban 2020 áprilisáig

A művészet, sport területén működő vállalkozások közül is alig akadt olyan, akinek ne okozott volna veszteségeket a járvány okozta krízis helyzet. Egyharmaduknak szinte visszafordíthatatlan károkat okozott, és összességében a döntő többség súlyos károkról számolt be. Mivel a járvány lassítása érdekében a csoportosulások, a nagyobb létszámú események teljesen betiltásra kerültek, így a szolgáltatás iránti kereslet lecsökkent. A belföldi kereslet csökkenés a vállalkozások 83%-át érintette.

A mai napig bezárólag hogyan érintette a koronavírus az Önök vállalkozásának működését?

Milyen tényezők azok, ami miatt a koronavírus károsan érintette a cég tevékenységét?

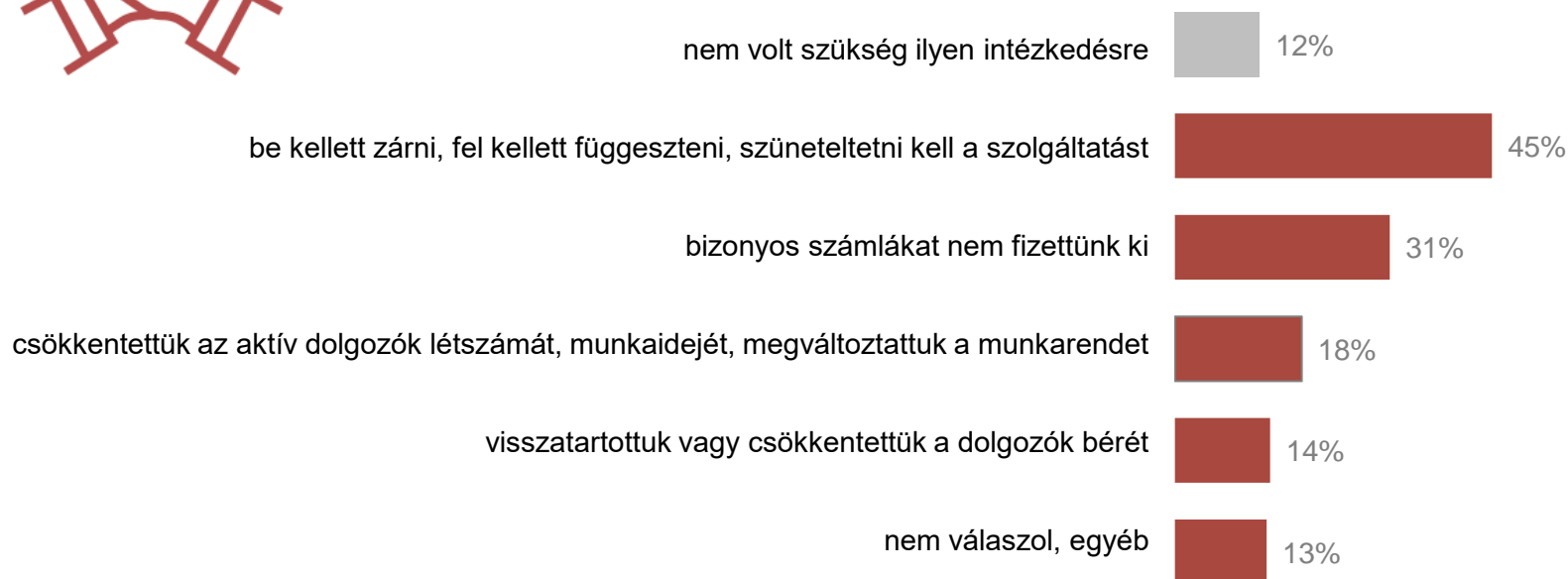

A koronavírus miatt fogantatosított **intézkedések jellege** a művészet, sport, kultúra, szórakozás ágazatban 2020 áprilisáig

A krízis helyzetben a művészet, sport, szórakoztatás területén működő vállalkozások 88%-a kénytelen volt megszorító intézkedéseket hozni. A vállalkozások közel fele bezárt, felfüggesztette működését, egyharmaduk pedig a fizetési kötelezettségeinek nem tett eleget. Minden ötödik vállalkozó létszám, munkaidő, munkarend változtatásról számolt be.

Szükség volt már bármilyen megszorító intézkedésre az Önök vállalkozásánál a koronavírus miatt?

A koronavírus miatt fogantatosított **intézkedések mértéke** a művészet, sport, kultúra, szórakozás ágazatban 2020 áprilisáig

A művészet, sport területén tevékenykedő vállalkozások esetében a legjellemzőbb intézkedés a munkaidő csökkentése volt.

Emellett a kényszerszabadság, az otthoni munkavégzés és a bércsökkenés fordultak elő gyakrabban.

A munkaidő csökkenése a megkérdezettek dolgozóinak összlétszámát tekintve 23%-ot érintett, és a bércsökkenés is 21%-ban sújtotta az össz-dolgozói létszámot.

A cégek ennyi
százalékánál történt
intézkedés a
koronavírus
hatására

Ahol volt, ott
átlagosan a
dolgozók ennyi %-át
érintette az
intézkedés

Főben megadva
ennyi alkalmazottat
érintett az
intézkedés

Ez a mintában
szereplő cégek
összlétszámához
(990 fő) képest
ennyi %

munkaidő csökkentése

22%

63%

226 fő

23%

fizetés nélküli szabadságra küldés

17%

57%

56 fő

6%

otthoni munkavégzés elrendelése

16%

66%

186 fő

19%

bércsökkenés

14%

60%

203 fő

21%

elbocsátás

13%

55%

43 fő

4%

bónuszok törlése

12%

81%

163 fő

16%

kötelező fizetett szabadság

6%

50%

119 fő

12%

Számlák visszatartása, kintlévőségek

A művészet, sport területén működő vállalkozások harmada nem tett eleget a fizetési kötelezettségeinek a járvány okozta krízis helyzetben. Ezen cégek elsősorban az adókat és járulékokat nem fizették be, de sokan a közüzemi számláikat sem rendezték, és minden tízedik üzleti partereit sem fizette ki. Velük szemben még kevésbé voltak korrektek az üzleti partnerek, mert 39%-uknál fordult elő, hogy vannak kintlévőségeik.

a koronavírus miatt elmaradt számláinak kifizetésével:

31%

n=199

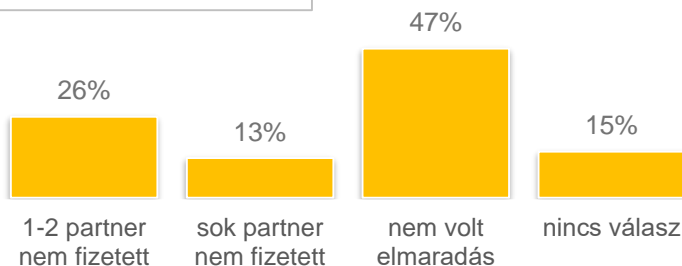

számlák, amit a vállalkozások visszatartottak:

Bázis: n=61

a partnerek fizetési morálja:

Bázis: n=199

Részletes eredmények

A közeljövő a vállalkozások szemével

Várakozások

Optimista beccsléssel 67%-os, pesszimista beccsléssel 91%-os forgalom csökkenést is elképzelhetőnek tartanak. A munkaidő, munkabér csökkentést illetően úgy érzik jó esetben a dolgozók harmadának, rossz esetben több mint a felének csökkenteni kell a munkaidejét, munkabérét. Az elbocsátásokat tekintve rossz esetben közel minden második, míg jó esetben kevesebb mint minden ötödik munkavállalót kell elbocsátaniuk. A válságidőszakot jó esetben még további 4, rossz esetben pedig 8 hónapra jósolják.

**Legjobb
esetben**

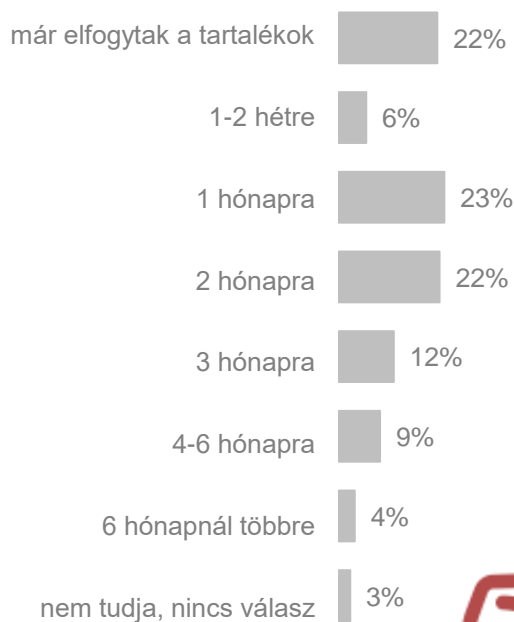
**Legrosszabb
esetben**

A forgalom / megrendelés-állomány alakulása a válság előtti időszakhoz képest, 3 hónap távlatában	Elbocsátások a következő 3 hónapban	Munkaidő/munkabér csökkentés a következő 3 hónapban	A válság időtartama
<p>Átlag: 67%-os visszaesés</p> <p>Legtöbbben (a válaszadók több mint negyede) ugyan csak 26-50%-os visszaeséssel számolnak, de összességében a többség 50% fölé teszi</p>	<p>Átlag: az alkalmazottak 18%- ának elbocsátása</p> <p>Legtöbbben (a válaszadók közel kétharmada) úgy számol, hogy a legjobb esetben nem lesz elbocsátás</p>	<p>Átlag: csökkentés az alkalmazottak 36%- ánál</p> <p>Megoszlik a vélemény: Legtöbbben (a válaszadók több mint harmada) úgy számol, hogy a legjobb esetben senkinek nem kell csökkenteni, viszont ötödük úgy véli mindenkinél kell.</p>	<p>Átlag: 4 hónap</p> <p>Legtöbbben (több mint a válaszadók fele) 1-3 hónappal számolnak</p>
<p>Átlag: 91%-os visszaesés</p> <p>Legtöbbben (a válaszadók közel kétharmada) 100%-os visszaeséssel számolnak</p>	<p>Átlag: az alkalmazottak 41%- ának elbocsátása</p> <p>Legtöbbben (a válaszadók több mint harmada) úgy számol, hogy a legrosszabb esetben sem lesz elbocsátás</p>	<p>Átlag: csökkentés az alkalmazottak 57%- ánál</p> <p>Megoszlik a vélemény, mert legtöbbben (a válaszadók több mint harmada) ugyan úgy érzi, hogy a legrosszabb esetben mindenkinek csökkenteni kell, de negyedük szerint senkinek</p>	<p>Átlag: 8 hónap</p> <p>Legtöbbben (a válaszadók közel fele) 4-6 hónappal számolnak</p>

A művészet, sport, szórakoztatás területén működő cégeknek is komolyak a pénzügyi nehézségei – közel minden negyedeknek már elfogytak a tartalékai, és szintén csak minden negyedik rendelkezik három hónapra vagy annál hosszabb időre elegendő tartalékkal, miközben még optimista becsléssel is 4 hónapos járvány időszakra számolnak. A vállalkozások közel kétharmada az állam támogatásával tudja finanszírozni a vállalkozását, 41% a tartalékaiból, 22% pedig a kintlévőségeiből.

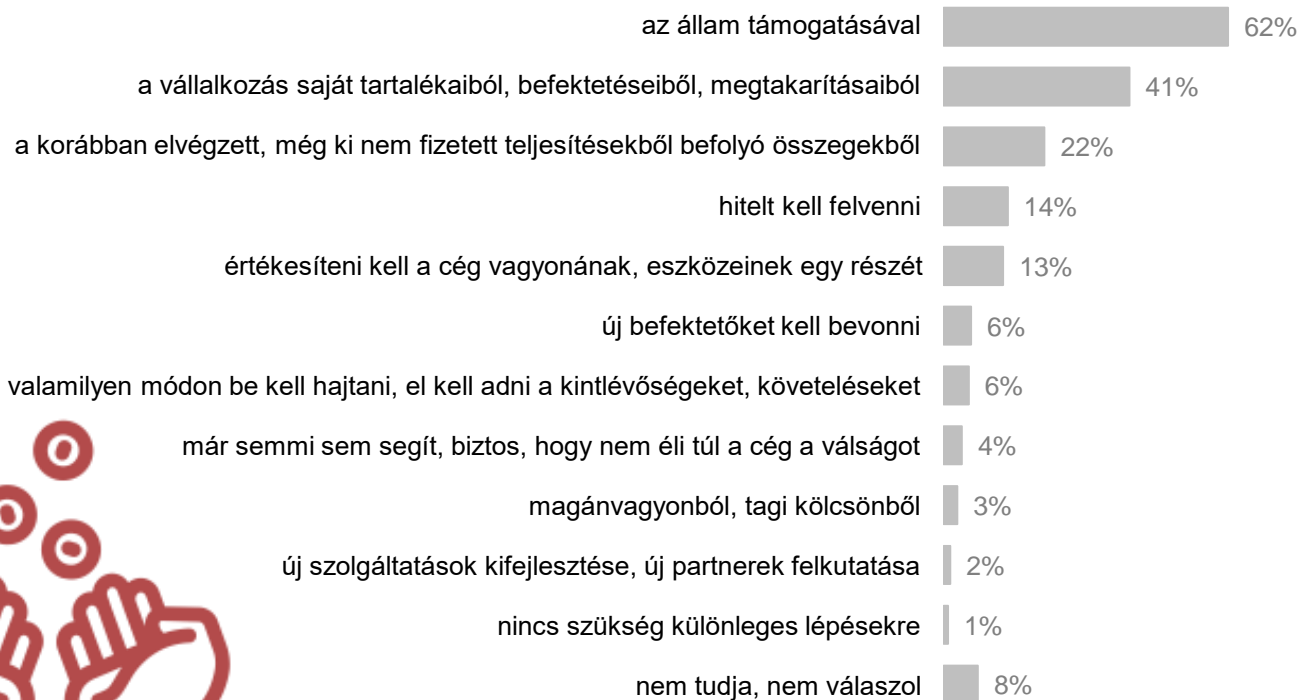
Mennyi időre elegendők a vállalkozás pénzügyi tartalékai jelen helyzetben?

Bázis: n=199

Milyen módon tudja finanszírozni a vállalkozását az elkövetkezendő 3 hónapban?

Bázis: n=199

Részletes eredmények

***Elvárt intézkedések, igényelt
támogatás***

A kormánytól elvárt segítség – spontán említések összesítve

Legtöbben (a vállalkozások fele) pénzügyi támogatást, bérkompenzációt várnak az államtól. Emellett járulék- és adó fizetési könnyítéseket (is) elvárják.

A kormánytól elvárt segítség – idézetek #1

Pénzügyi támogatás,
kompenzáció,
bértámogatás, kiesett bér
pótlása

„A munkabérek átvállalása jelentős, 80-90%-os mértékben, vissza nem fizetendő módon”

„Vezessék be az államilag finanszírozott alapjövedelmet, ahogy Spanyolországban ezt meglépték.”

„Bevételek átlagolásának 60% a kormányfinanszírozással. Mint sport szolgáltató bevétel nélkül maradtam.”

„Legfőképpen a KSH szerinti magyar átlagkeresethez viszonyítottan számottevő készpénz, több hónapon át a kiesett bevételek kompenzálására.”

„Az átlagos bevétel legalább 80%-át biztosítani kéne az államnak, kiemelten arra való tekintettel, hogy a filmiparban dolgozók 99%-a munka nélkül maradt, és egy jó darabig nem számíthatunk megrendelésre még a veszélyhelyzet után sem.”

„Azonnali készpénz-transzfer, a havi átlagos bevétel minimum 50% vagy minimum 300 ezer Ft hó.”

„Edző vagyok, így egyáltalán nem dolgozom, minimálbèr lenne a megfelelő, hogy a mindennapokat átvészeljem.”

„Mindenki számára: a munkájukat elvesztőknek a kormány köteles lenne min. 100 ezer forintot juttatni, hiszen erre való a közpénz.”

Járulékok csökkentése,
átvállalása

„A járulékok fizetésének teljes szüneteltetése, vissza nem térítendő támogatás az újrainduláshoz.”

„A kulturális- és sport szektorokra is vonatkozó járulékcsonkítás nagyon jól jött minden érintett munkavállalónak és a Zrt-nek is.”

„Csak egészségbiztosítással kéne számolni...”

KATA díj elengedése,
kiterjesztés nem
KATÁSokra is

„KATA adó befizetésének csökkentése, vagy szüneteltetése a válság idejére. Néhány TEAOR számnál ez megtörtént, de a cégem tevékenységi körében (9003 - alkotóművészet) nem.”

„KATA elengedése (a műfordító-író-tanárként nem engedték el).”

„A Kormány kibővíthetné a KATA-s vállalkozások járulék elengedésének körét. A művészeti tevékenységből élőknek jelen pillanatban nincs bevétele, mint pl. fotósok, grafikusok.”

„A kis bevételű Katás vállalkozókról megfeledkezett a Kormány. Mondjuk tehetné azt, hogy 2019-es éves bevételhez mérten lennének engedmények.”

A kormánytól elvárt segítség – idézetek #2

Adókedvezmény, ÁFA csökkentése

10%

„Adócsökkentés, adókönnyítés, a bérjárulékok időleges megszüntetése.”

„Adó elengedés, de minimum csökkentés. jelenleg több az adó, mint a bevétel. Jópofa megoldás”

„Minden fajta programszervezéssel foglalkozó cég támogatásával, azon összes kategória támogatásával, amit a korlátozások bevezetése tiltottá tett (kis és nagy szabadidős rendezvények) - különböző adók drasztikus elengedésével, csökkentésével, ami legalább a korlátozások miatt kiesett idővel megegyező időtartamig a korlátozások lejárta után is fennáll. Tehát, ha a korlátozások 3 hónapig tartanak, akkor a kedvezmény/támogatás bevezetésétől 6 hónapig.”

„Adófizetések megszüntetése, ha nincs bevétel, amiből még a saját megélhetés sem megoldott”

„A kisadózó vállalkozás tételes adójának a válság idejére való felfüggesztése.”

Hitelfelvétel könnyítése, államilag támogatott hitelek

9%

„2020. december 31-ig kamatmentes hitel, hiszen rengeteg vállalkozóval dolgozunk együtt, akiknek így nem tudunk munkát adni, ők pedig nem tudnak miből megélni (könyvkiadó vagyunk).”

„0 % hitel , 5-10 évre felvehető nagyobb összeg”

Támogatott ágazatok körének kiterjesztése

5%

„Adómentesség azoknak az egyéni vállalkozóknak, akik, 2341 és 9003 számú tevékenységi körben alkotnak, tehát iparművész és képzőművészek”

„A turisztikai szektorhoz kéne minden "Alkotó művészt" /9003 TEAOR/ kézművest besorolni, és anyagilag kéne támogatni minimum 1 évig, hogy a vállalkozása túlélje a válságot.”

„Kedvezmények bevezetése az összes TEAOR szám alatt szereplő vállalkozásra. Egészen addig ameddig a rendkívüli helyzet tart (minimum 2-3 hónap).”

„Egyéni vállalkozóknak is elengedni az adók fizetését ezekben a hónapokban.”

„A filmgyártás és műsorkészítés előállítás, gyártására kiterjeszteni a kedvezményeket!”

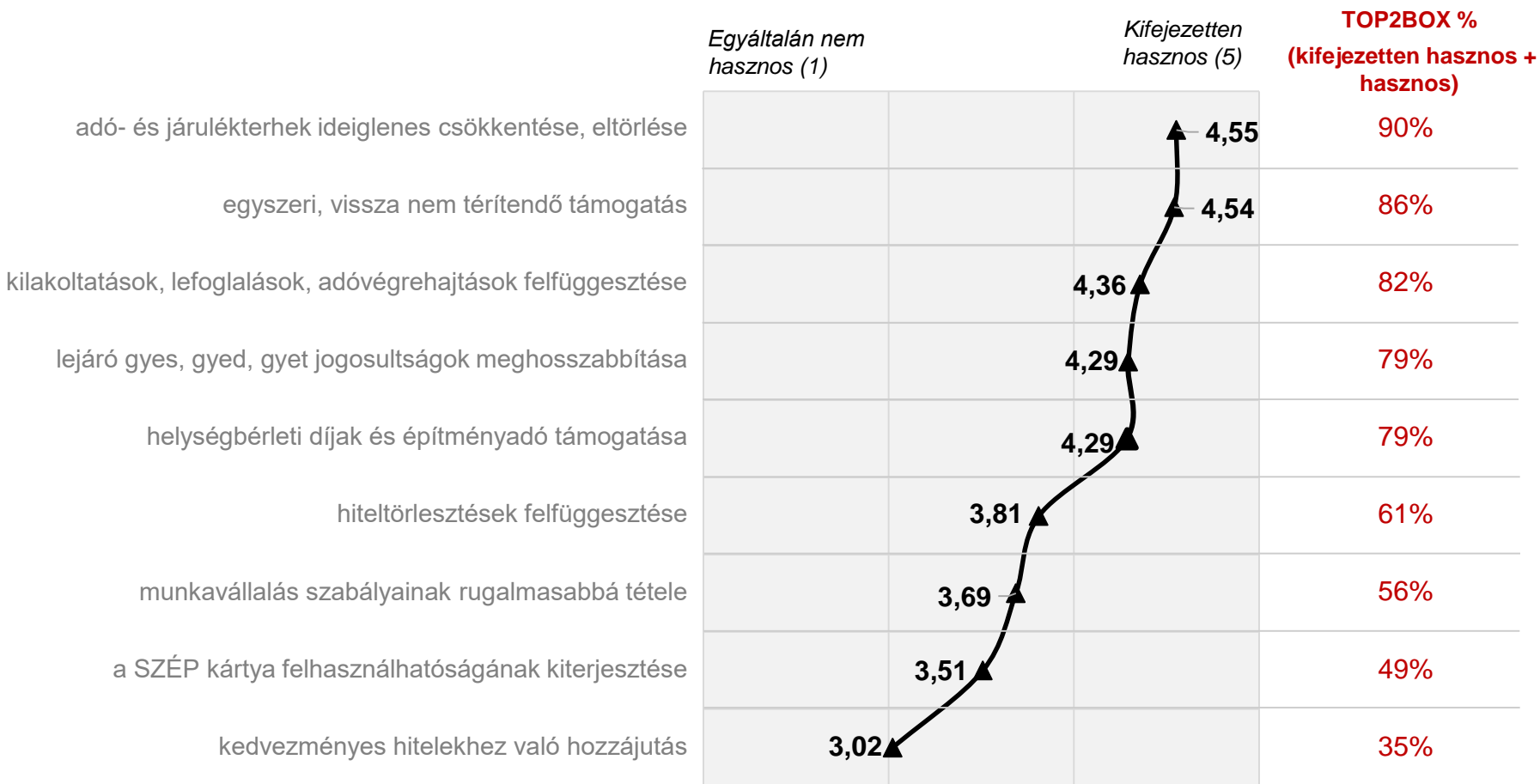
„Kivás vállalkozások is segítséget várnak, és az állami támogatás, a dolgozók bérének átvállalása árbevétel kiesés idejére.”

Kormányzati intézkedések hasznosságának megítélése

A vállalkozások elsősorban az anyagi segítségeket tartják hasznosnak, azokat, amelyek a fizetési kötelezettségeiken könnyítenek (pl. adók, járulékok felfüggesztése, eltörlése), vagy amelyek pénzhez juttatják őket (pl. vissza nem térítendő támogatás, vagy családtámogatások meghosszabbítása, bérleti díj támogatás).

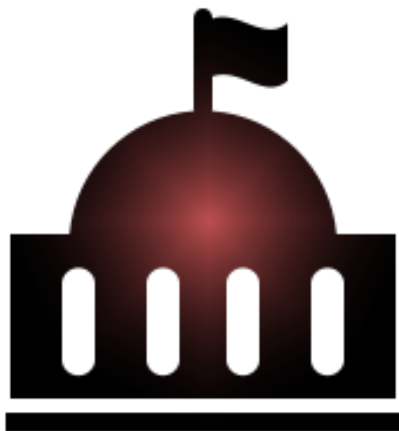

Értékelés ötfokozatú skálán

A Nemzeti Válságkezelő Központ felállítását a szórakoztatás területén működő vállalkozások döntő többsége (76%) jó ötletnek tartja.

Mit szólna ahhoz, ha az állam létrehozna egy Nemzeti Válságkezelő Központot annak érdekében, hogy a kormányzati válságkezelés jól átláthatóan, koordináltan, egyablakos rendszerben működjön?

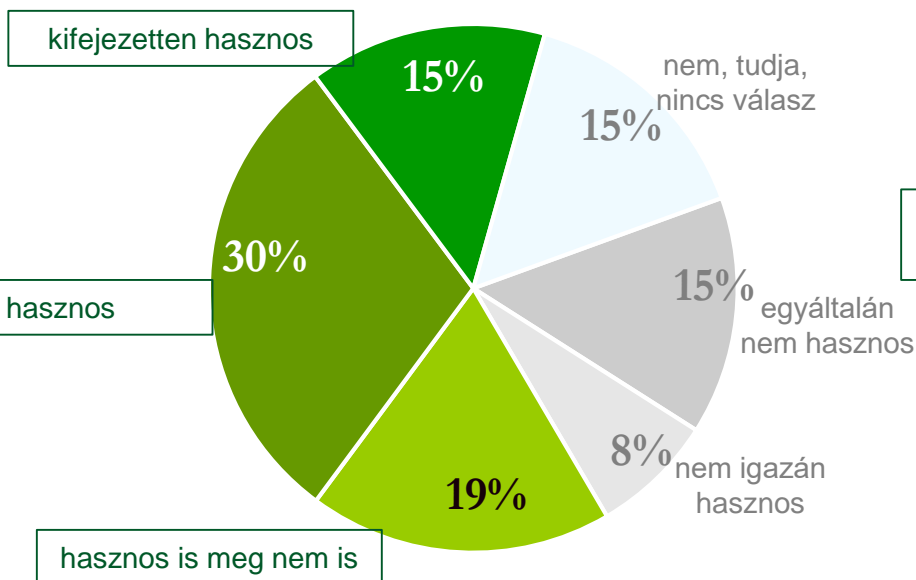

A BKIK 6 pontos javaslatának értékelése – SZÉP kártya

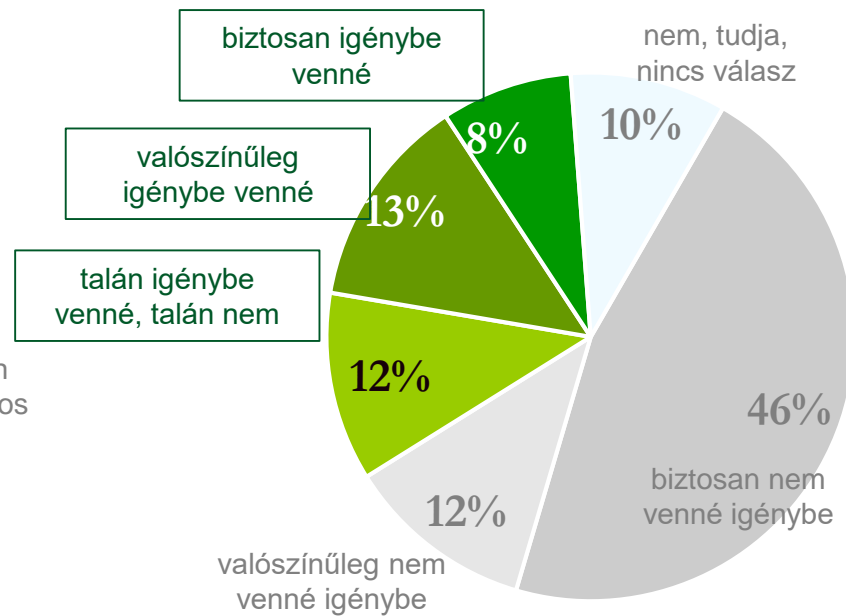
A leghasznosabbnak a SZÉP kártyán keresztül adható adómentes jövedelmet tartották. A válaszolók közel fele kifejezetten hasznosnak vagy hasznosnak találta, és közel harmaduk nyitott lenne az igénybevételére is.

--- az állam munkavállalónként havi 100 ezer forintig adómentessé teszi a SZÉP kártyán kifizetett jövedelmeket ---

Mennyire tartja hasznosnak a gazdaság egészét tekintve?

Mennyire valószínű, hogy Ön igénybe venné?

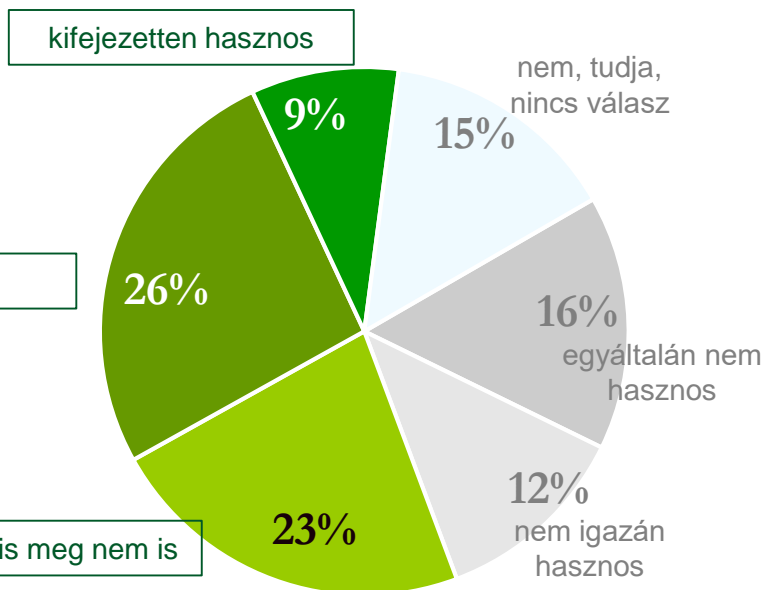

A BKIK 6 pontos javaslatának értékelése – Generációváltás támogatása

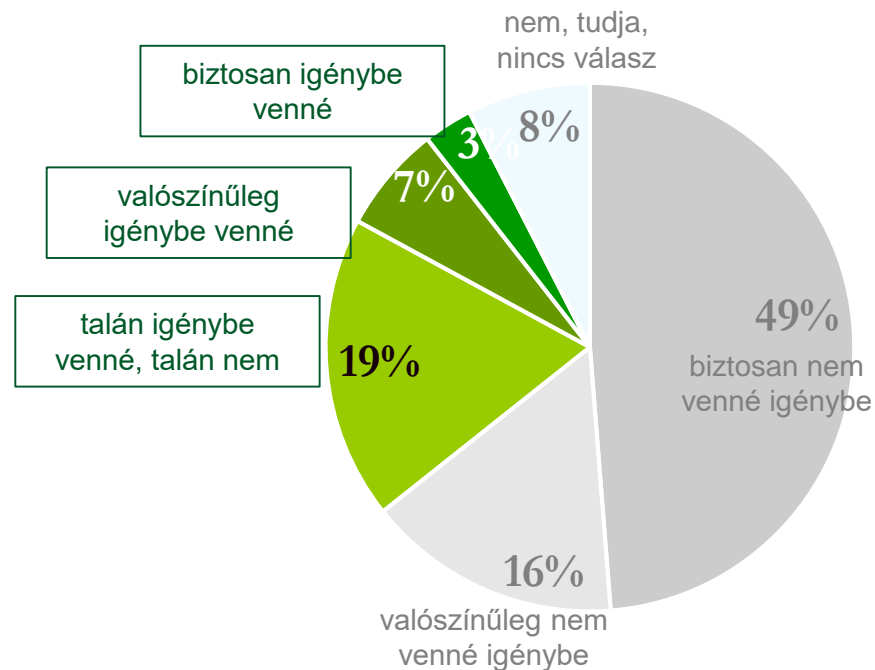
Össz-gazdasági szinten a művészet, sport területén működő vállalkozások több mint harmada tartja hasznosnak illetve nagyon hasznosnak a generáció váltást segítő javaslatot, és több mint negyedük (29%) nyitott is rá.

--- az állam fejlesztési források biztosításával, tanácsadással, vezetői képzésekkel támogatja a generációváltást a cégnél ---

Mennyire tartja hasznosnak a gazdaság egészét tekintve?

Mennyire valószínű, hogy Ön igénybe venné?

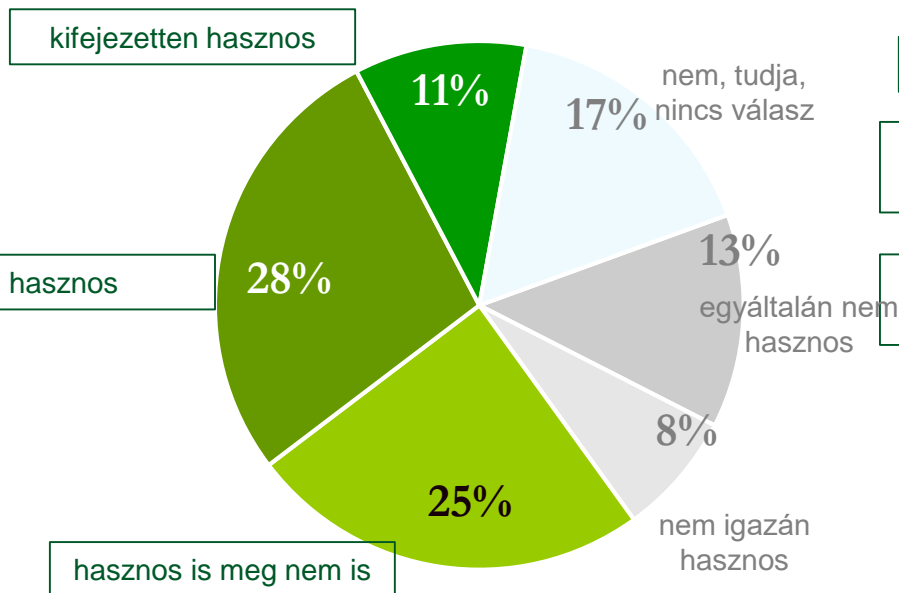

A BKIK 6 pontos javaslatának értékelése – Faktoring, követeléskezelés

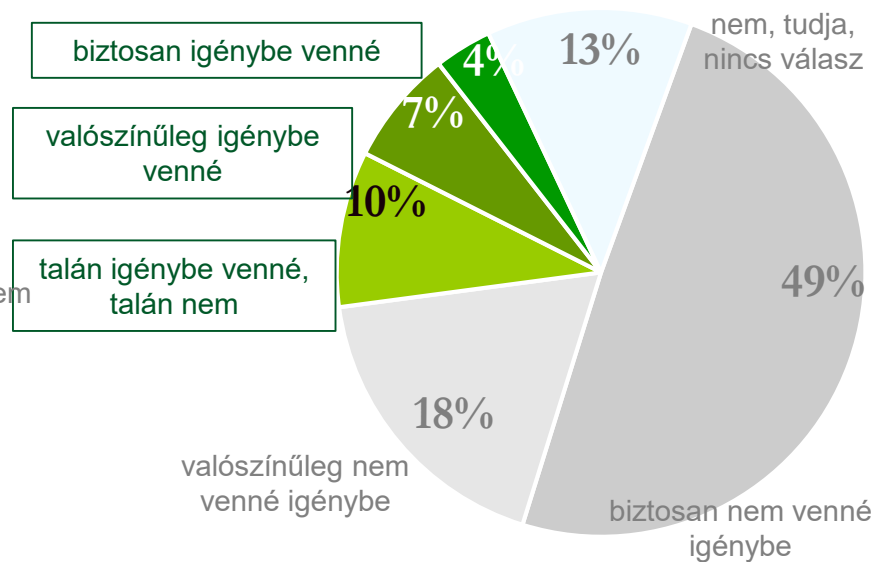
A követeléskezeléssel kapcsolatos javaslatot a gazdaság egészét tekintve 39% tartotta hasznosnak illetve nagyon hasznosnak, de az ágazat jellegéből adódóan ez keveseknek jelent igazi segítséget (21%).

--- az állam támogatott áron megvásárolja a vállalkozás még le nem járt vagy már lejárt követeléseit (faktoring, követeléskezelés) ---

Mennyire tartja hasznosnak a gazdaság egészét tekintve?

Mennyire valószínű, hogy Ön igénybe venné?

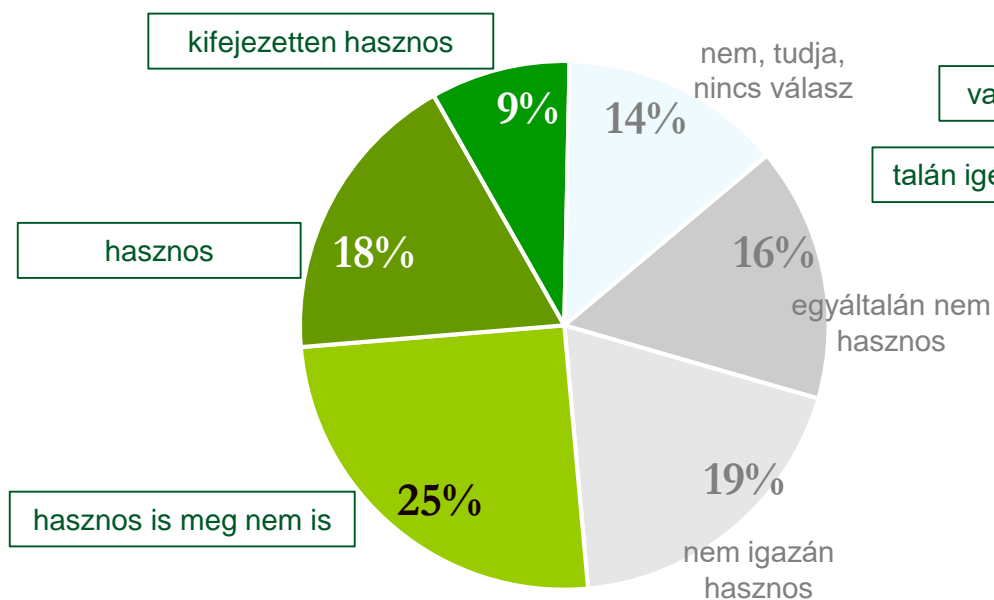

A BKIK 6 pontos javaslatának értékelése – Eszközfelvásárlás

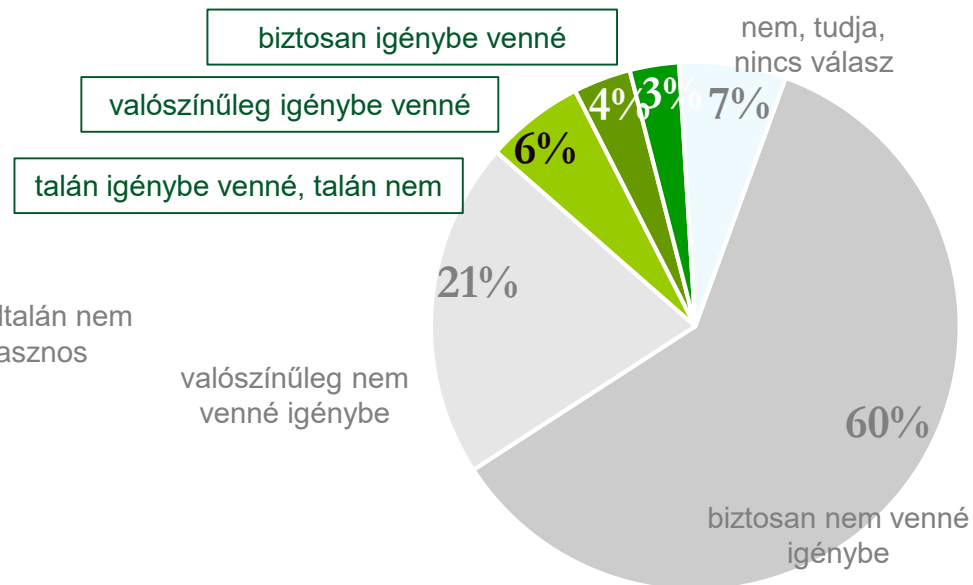
Az eszközkészítési javaslatot már a gazdaság egészére nézve is kevesebben (27%) tartották hasznosnak, saját részükről pedig még kisebb érdeklődés mutatkozott (13%).

--- az állam támogatott áron megvásárolja a vállalkozások felesleges, nélkülözhető eszközeit ---

Mennyire tartja hasznosnak a gazdaság egészét tekintve?

Mennyire valószínű, hogy Ön igénybe venné?

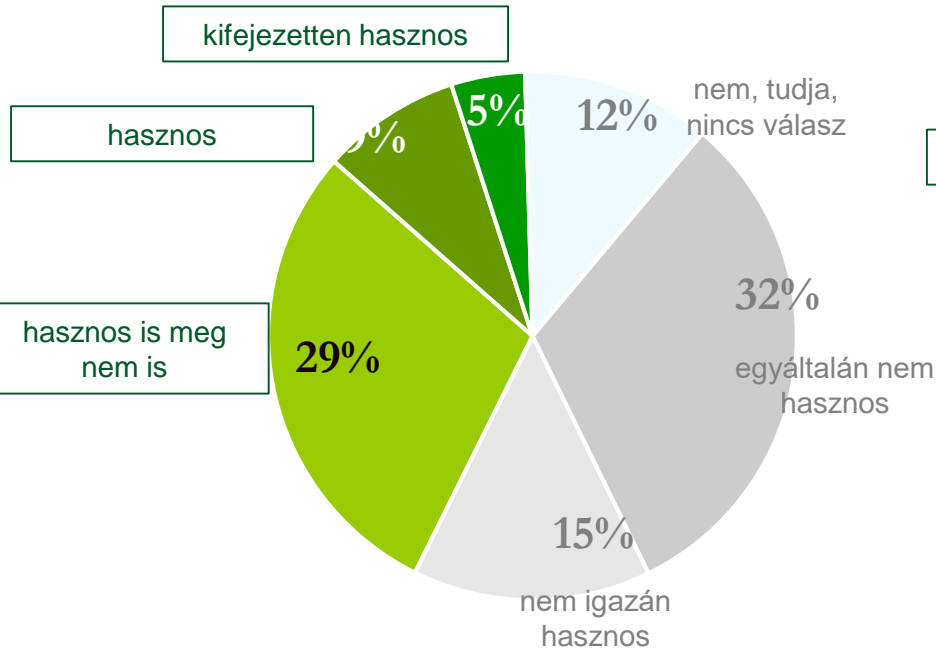

A BKIK 6 pontos javaslatának értékelése – Tőkeinjekció

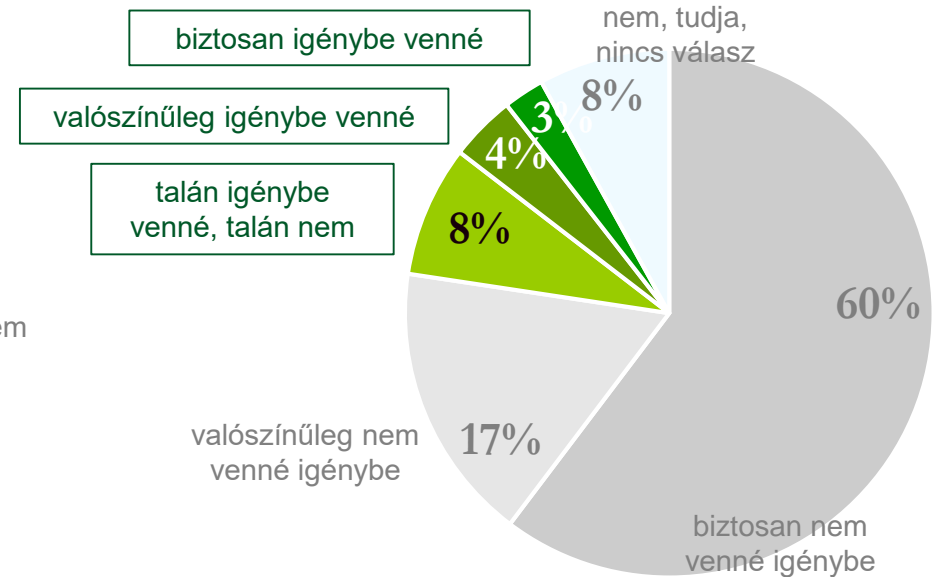
A gazdaság egészét és a saját ágazatukat tekintve is azt tartották a legkevésbé hasznosnak, hogy tőkeinjekcióért cserébe az állam kisebbségi tulajdonossá váljon egy cégben: összességében is csak 14% tartotta hasznosnak illetve nagyon hasznosnak, és igénybevételére is csak 15% mutatott valamilyen szintű nyitottságot.

--- az állam tőkeinjekcióval segíti a vállalkozást, amiért cserébe kisebbségi tulajdonossá válik ---

Mennyire tartja hasznosnak a gazdaság egészét tekintve?

Mennyire valószínű, hogy Ön igénybe venné?

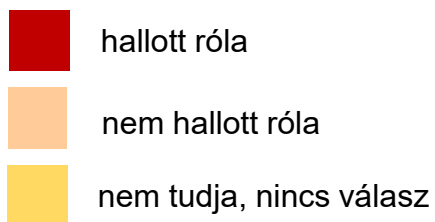
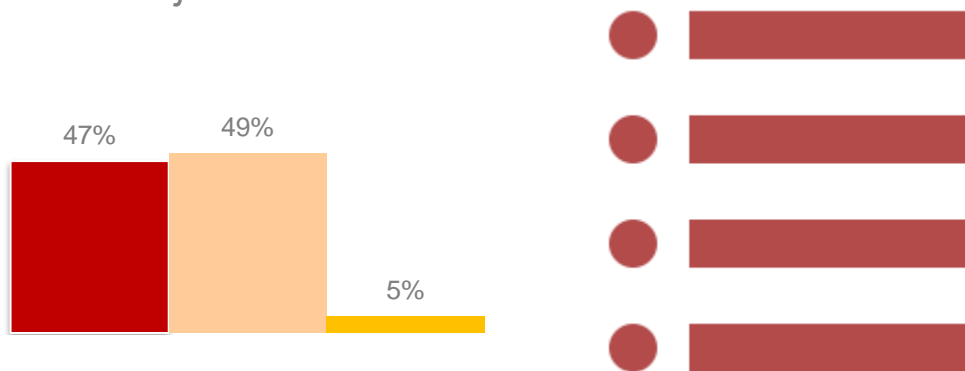

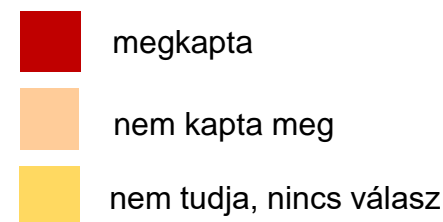
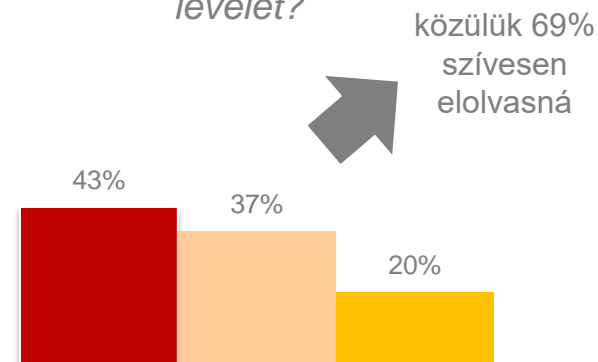
A BKIK 6 pontos javaslatának ismertsége

A kutatás időpontjában a vállalkozások 47%-a hallott a BKIK válságkezelő javaslatáról (a kutatásra már több mint egy héttel a javaslat publikációját követően került sor). Az ágazatban a vállalkozások kevesebb mint feléhez jutott el a BKIK 6 pontos javaslatcsomagját ismertető levél – viszont azok, akik nem kapták meg, nagy arányban (69%) érdeklődnek iránta.

Hallott Ön a BKIK 6 pontos gazdasági válságkezelő javaslatáról?

Megkapta a javaslatot részletesen bemutató levelet?

Trend International Kft.

Budapest

H-1037 Budapest, Hévízi út 6/E.

Telefon: +36 1/391-4334

Email: office@trendinternational.hu

Web: www.trendinternational.hu